EESTI PÄEVA-LEHT

ESTNISKA DAGBLADET
7. aastakäik
Toimetaja Juhan Kolga
Vastutav väljaandja
(ansv. utg.) Hans Schüler
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis,
sissekäik, Kocksgränd 3
Aadress: Box 16320, Stockholm 16
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120,
Eskilstuna. Telefon: 016/477 72
Tellimispostgiro nr. 28650
Tellimishinnad:
Aasta ..... kr. 110:—
Termin (4 kuud) ... kr. 40:—
Kuu ..... kr. 12:—
Kuulutusehind 60 öörl mm.
Arikuulutused 70 öörl mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB
Eskilstuna 1965

Eskilstuna-Kuriren

Esmaspäeval, 29. novembril 1965
Uppiaga C
Nr. 276 (2021)

Eestlasi "rahvaste tänaval"

Vasakult paremale — pr. Salme Randsalu, prl. Els Raul, pr. Erika Kaing ja pr. V. Vöörman (EPL foto — O. Kopler).

Göteborgis toimub igal aastal "Rahvaste tänava" nime all jõulupeene laat, mille korraldajaks on Rädda Barnen (Göteborgis T'hanavu toimus see 17. ja 18. nov., kusjuures selles tegid kaasa 12 rahvusgruppi, nende seas ka eestlaste grupp. Eesti osakonna ühiskorraldajaks on juba üle 10 aasta olnud Eesti Laste Abistamisühing ja mõtteliselt organiseerijaks pr. Salme Randsalu. Müügiesemed võimustatakse ohvrimeelsete Göteborgi ja umbruskonna daamide poolt. Eesti osakonna ettevõtlustöölel, loterii looside eelmüügi organiseerimisel ja mõõgilaudade korraldamisel on tegevad olnud üle saja isiku. Eesti osakonna lahtiolek tänavu ulatas üle 4000 kroonile, millest saadud puhastulu läheb Lääne-Saksamaale sõjahuvõimu valmistamiseks sõjavallidelele, nende perekondadele ja vanadele. Rahalisele toetusele Eesti osakonna sandetakse neil päevil teele ka riietusesemete ja jalatsite paksid. Eesti osakonna loterii oli kolm peavõitu. Esimeseks võiduks oli vääriruslik rõõvaraip, mis langes piletile nr. 35 ja õnnelikuk võitjaks osutus Oskar Lepik Göteborgist. Teise võidu — padja — mis langes piletile nr. 489 sai kermine Aasa Mõõndalist ja kolmanda võidu — liniku — võitis piletiga nr. 300 Kalju Reesalu Partillest

Eestlane vene ekskursioonis

TORONTO (EPL) — Kanadas viibis hiljuti uus ekskursioon N. Liidust, mille koosseisu moodustasid nõukogude Venemaa osadest pärinevad ülioplased. Grupp koosnes 28 isikust ja nõukogude esindaseta kuulus sinna Tartu ülikoolis õpitav aspirant Mikk Titma.

Nad peatasid Niagara Fallsis, Torontos kaks päeva ning Ottawas ja Montrealis. Enne Kanadasse saabumist olid nad viimased paar nädalat USA-s — Montrealis ülikimisel oli Mikk Titma helistanud ühele sealsele ülikoolis õppivale eestlasest õppejõulle.

Oma kõnelustes on ta kurtnud et ekskursioonil päevakavad olnud väga ülekoormatud ja omal käel ringiliikumiseks olnud vähe võimalusi. Samuti antud taskuraha hapnik ning ekskursioonil vastuvõtu korraldus jätnud palju soovida.

Mikk Titma kohta on nõpajlu teatada, et ta on Tartu ülikoolis üliõpilaste Kaashelstani tuhmaadele tööle küüditamise organiseerijad ja tänavu oli selle grupi juhiks.

"Rootsi treener" Toronto-võimlejatele Lundist

TORONTO (NL) — Võimlemisõpetaja Reet Leesment, kes üheks aastaks Rootsist asus Kanadasse, ähstas läbi Toronto ülikooli juures. Ühtlasi on ta treenerika "Kalevi" naisvõimlejatele.

Reet Leesment on 23-aastane ja lõpetanud Stockholmi Kehalise Kasvatuse Instituudi. Ta on olnud oma ema Leida Leesmenti assistendiks "Malmö tiidrukute juhtimisel ja keskkooli võimlemisõpetajaks. Reet Leesmentilt on Rootsis ilmumas ka raamat pallidega võimlemise ülle.

Kaks Eestit ja üks Soome USA-stipendiaadi kogemusis

Hiljuti tuli ühendriikidest stipendiandina Soome eesti noor Imre Lipping, ei end tõlendada eesti ajalöo ja kirjanduse osas. "Soomes viibimine on oomete elamuseks", üleb ta Stockholmi-külastusel, ta viibis oma akadeemilise argaiv-aatsioonil korporatsioon Rotalia aastapäeval. "Inimtõlip on meile kuidagi lähedasem, kogu nende kaitumine omasem, mis tekitab kodune tunde, viibiksid nagu omade hulgas. Muidugi on elustandard mõimes oma madalam, maitsee aga annavad soomlased ameerikliastele silmad ette."

Kuid eel kuhasel kodususel on ka teine kõlig. Kui Tarus seda kodusust mõdagi ei häiri ja sidamiikkus eesti stipendiaatide vastu nrid oma inimeste ülukorda asetab, siis Helsingist ülatuvad ainragi kajastused, mis tõenetuvad, et Soomes leidub ka neid, kes on vastu vahade eestlaste ja soome üliõpilaste sidemetele.

"Rahvusvahelisel üliõpilasmõdal Soomes oild esindatud paljude maade üliõpilased — mina esindasin ainsana USA-s — ja selles seoses puutusin kokku ka Helsingi üliõpilaskonna ja Suomen Ylioppilaslitto esindajatega.

Nii kogesin nende juttudest, et SYL juhtkond ei vaata kuigi hea iilgnega eesti-soome üliõpilasidemetele lõõne sunnas ja neid kavatsetakse lõpetada. Rõhutati küll, et see ei puuduta kedagi eesti üliõpilastest isikliikult, seisukohi on ainult põhimõtteline.

Mõile esitati mõtteid, et eestlus lõõnes olevat nagunii lõhema kõnne aasta pärast hääbumud ja juba selle pärast polevat vajadust pingutada lõõkimiseks, teiseit poolt aga võivat sidemete katkestamine ära Moskval võimalused süüdistamaks, et soome noored pevad "reaktsioonilisele ringkonnadega" suhtrid. Eilse arvesti, et sõhete katkestamine eesti üliõpilastega lõõnes võiks kuidagivõisi kergendada ka "todiste eesti üliõpilasesindajate" väljapääsu okupeeritud Eestist — mõiseks oli, et sõnni on sõõsid üliõpilasi lõõnde esindama pääsemud vaid kahvatud ja mõõemõõgiõõlevad parteifunktsionäärid", jutustab Imre Lipping, tuletades meelde, et võimartel Helsingi üliõpilaskonna valimistel jäid saatlastele eelbrakiked rinnkonnad aimult ä lõõiega vahemusse. Helsingi SYL-ga kuuluvad Helsingi ülikooli ja tehnikaülikooli üliõpilaskonnad.

Imre Lipping on Turus kuulnud leõitikat president Kekkonen kõõlasõõgu vastu okupeeritud Eestisse, mis lõppes okupatsiooni ametliku tunnustamisega. Eriti seõepärast, et hiljem okup. Eesti koostatud võõjandes on pilõõel president Koos mõõe aimult Tallinna kommunistõõe suurustega, vaid ka Kanada kommunistõõe juhi Tim Buckiga ja Põhja-Vietnami liidri Ho Tshi-Minniga.

"Huvitavad on juttud ka soomlastega, kes on kasutamud võõmõõst okup. Eestis kõõmiseks", ütleb Imre Lipping. "Nad kurdavad, et soome üliõpilastele vaimõõdatakse kokkupuutõõd vaid erõõ aktiivsed ollaNende arv ei ole siiski suur, kuna suurem osa noori peavad võõtlema frondil. Saksamaal õpib siiski ligi 200 Vietnami noort ja Prantsusmaal isegi 5000, aga siin on nad meeldasõõt õõge kõrju pere. Igal juhul on nõõd alustatud lõõldase organiseerimistõõga, et koostõõs skandinaavia noortega. Balti Komitõõga ja kõ SYS-iga alustadi siin õõdevõõt selgituskampaanist, et neis küsimust kõõmunistõõe ja radikaalsete noorte senist domineerimist lõõpetada. Tõõl oli õõga õõnestõõmd pressikonverents Kopenhaagenis ja edasi sõõtis ta Oslosse, kus samuti oli ette nõõtud pressikonverents ja kokkusõõmised norra noortega.

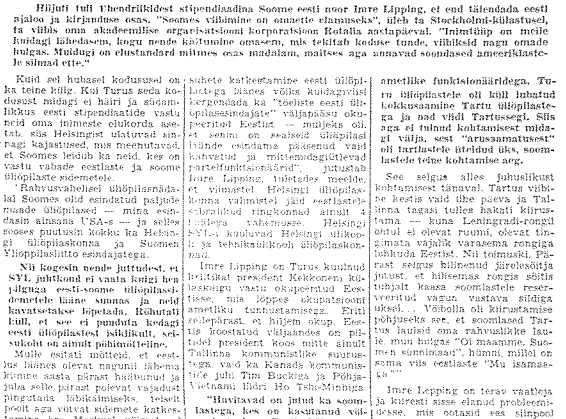

Imre Lipping Stockholmi vaatamas.

Tüdrukud intervjueerisid televisiooni Christenseni

Stockholmi eesti algkooli kuuenda klassi õpilased said ülesandeks mängida ajakirjanikku. Igaüks pidi kas üksi või mõne kaasõpilasega koos intervjuerima mõnda "tähtsat isikut". Asja viisi tõsiselt ja intervjuuobveid otsiti isegi televisioonist. Alpuol jutustavad õpilased Merike Kook ja Ann Nugiseks, kuidas nemad intervjueerisid televisioni valituidate kommentaatorit Henry Christensoni raadiomajas.

Tüdrukud jutustavad

"Mõtesime algusest intervjueerida TV-tõõdistajat Maud Hisbergi, kuid kõõjuks ei saanud me teda telefon teel kätte. Pöördusime siis TV väliskorrespondendi Henry Christensoni poole, kes meile lõõkelt ajs mõõrsa ja otsa juurde palus tulla.

Põõsuvate sõõdamõõga sõõtsime Kariavõõgeni lõõpus asuvasse Raadiomajasse ja sõõlsest informatsioonist temp jõõvõõ põõrdeõõigus, et Henry Christensoni tõõkõõt asub hõõpis Valhallavägen 117 asuvas TV-stuudios. Meid juhatati raadio bussile, mis sõõdab kahe raadiopõõja vahel.

Henry Christenson võõtis meid sõõl lõõkelt vastu. Tutvustasime endid ja õõtesime, et oleme eesti tüõrlõõsed Stockholmi Eesti Algkoolist.

Esõõsime hr. Christensoõõle esimese küsimuse: "Kas Teõõ meõõdõõ võõtud õõkutse", mõõle ta vastas — "Võõgõõ". Ta jutustas, et ajakõõjõõnõõõõ õõõõõ

NL 29. novembril 1965

Skautlikul emapäeval

1. detsembril tähistavad skaudid emadepäeva. Seda lõustat traditsioonil on hoitud elavana meie lipkondades siin Rootsiski, kusjuures emdele on vastavatel pidulikel koondustel üteldud tunnustavaid tänusõnu nii poiste endi kui ka nende juhtide poolt. Leidub skaute, kes pidulikul puhul lausuind juhtmõtted tõusiklt võtavad ja tõenpoolest oma igapäevaseski elus piiluvad nende järele talitada, aga poole sealjuures puudust neistki, kes arvavad, et ühest või paarist aktusest emade auks on tänülõimisecks rohkem kui küllalt.

Silmas pidades ühiskondlikku arengut ja tavalisemad kalduvusi meie pagulasühiskonnaski olen mõttes sageli pidanud kõrvtama nii noorte kui ka vanade sõnu ja tegusid. Kui sageli peame tunnistama, et pidupäevadel iiles seatud ühed põhimõtted ja teataraks tehtud uljad sõnad on tegelikult mõeldudki pidupäeva jaoks, millel pole kohta argipäevses elus. Märkame seda üha sagedamini suurtel üritustel ja tähtpäevadel, ning näme, kuidas ühisugune mentalitees ile kaidub ka noorte ettevõtetele. Tunnen skati, kes kunagi skautlikul emadepäevadel puistas küllusesarvest tänu ja kildusõnu emadele, kuid kes hiljem oma igapäevases elus tegudega ei näidanud mingit poolehoidu perekonnale ega tõinud midagi selleks, et oma ema vaeva vähendada või talle muul viisil rõõmu valmistada.

Psühholoogidel võib säärase nähtuse puhul olla oma teadusik seletus, mis ehk viib noore tegevusi õigustaselegi. Kuid ka sel juhul peleks ta vaja olnud oma tegudele vastukäivaid mõtteid avaldada emadepäeval.

Selle näite abil soovin mitte ainult skautidele, vaid kõigile noortele selgitada, et sõnad, mis kõlavad häsli ja õilsalt, pidulikel juhtumeil, peavad olema kooskõlas tegudega. Skautlik emadepäevgi pole niisiis selleks, et alnult üks päev aastas olla ema vastu hea ja tänulik, vaid selleks, et kokkuvõtet teha oma perekondlike kohustuste täitmise kohta ja meenutada, et perekond vajab meie kõigi abi, lojaalsust ja tähelepanelikkust. See, mida mõned meist oma emadele nähtavad ainult emadepäeval, peaks tegelikult aset leidma aasta läbi.

Kuid sõnade lahkuminekut tegadest kohtame skautlikus elus teisalgi. Meenub juhtum, kus üks andis oma allvõõnõu, et et see mingis tegyusaruandes ei tooks esile tõelist põhjusi selle kohta, miks paar tema korraldada usaldatud üritust ära jäid. Selle asemel soovitas asja uduseks keerutada ja siid mujale veeretada. Poiss oli siiski musterskaut ja ütles julgesti välja, et minu oma siiü pärast need üritused jäid korraldamata. Poisi käitumine äratas tema vastu usaldust, sest meie kõigil oli selge, et ta kõneleb tõtt ega keeruta. Tema juht kaitas aga usalduse tõlesti.

Kas ei oleks meil kõigil põhjust revideerida just nüüd, skautlikul emadepäeval oma sõnade kooskõla tegudega? Kas poleks meil põhjust aktusel olla mõõdukamad sõnades ja igapäevases elus tõusnud? Arvan, et meie emadel ja kogu meie ühiskonnal on noortest tuge ja rõõmu palju rohkem siis, kui murtud lubaduste asemele asuvad ilma lubadusi andmata positiivsed teod.

Ilmar

Juku veste:

KIHLATUD

"Soovin õnne! Seda ma küll ei uskunud", oli Vello Vanapolsi tervitus kui teda kohtasin. Tänasin õnnesõnade eest ja pärisin, mida ta ei usunud? Vello naeratas: "Ma ei oodanud, et kihlad nii varsti." — "Mida sa ütlesid, et olen kihlanud?" — "Jah mõtsugi, Piret Padjapõõriga." — "Kõva või?" — "Jah, terve linn räägib sellest ja sina kõsid, mis on lahti? Ega sa ometi hähene, Piret on ju tore tüdruk, või?" — Vello vaikis ja vahtis mulle otsa. "Kas sa oled haige?" — "Ei ta, kuid, kui on elavaid kõsimismärke, siis elan õnnega selleks?"

"Või siis nii, et olen Piret Padjapõõriga kihlatud! Kas Piret seda ise ka teab?" — "Ei mina seda küll ei tea, kuidsin seda Anta Ankrumile Raest, kes seda oli Ole Gunarsu kõrvu kõnõnud ja Ole oli seda juudnud Göteborgist." — "Kuule Vello, kas ai pole hoopis nii, et keegi Juku Göteborgist on kihlunud ja ole ja Anta valesti ajast aru on saanud?" — "Ei, ai pole sugugi nii, sest peale Ole ja Antsu olen seda juttu veel poisi peält kuulnud, samuti käis ka Lõvetja see jutt."

Ütlesin Vellole nägemisen ja astusin edasi. Veidi naad edasijõudnult, kohtasin järgmist tuttavat, Mari Mõnaliist. "Kõrvu õnne!" oli ka tema tervitus, muidugi ka kihluse puhul. Mari oli seda kuulnud oma õelt, kes tähe Uppsalas, õde oli kuulnud seda oma sõbranna tädilt, kes omakorda oli seda kuulnud sõbrannalt, kes tõtab postil.

Kolme päeva jooksul soovite mulle paarkümmend korda kihluse puhul õnne. Helistasin siis Piretile ja küsisin, kas ta on kihlatud? Piret vastas, et ei olnuga kihlatud, millest ta mõdagi enne ei teadnud, kui talle õnnesoove igast kandist hakkas tulema. Soovisin ka omalt poolt siis Piretile õnne, kuid tema vastus mulle oli hoopis midagi muud...

Juku

P.S. Kõikide tüdrukute rõõmuks olen ma ikka veel vaba!

Kanadas suurlaager 1966

Torontos sidus Kanada peakorteri esindaja Osbourne skautluse "ülikooli" Gilwelli lõpetamise tunnused skm. K. Noveki kaela (vasakul). Pikaaegse tõenistuse tänumärgi asetas Osbourne veel skm. Enn Küläspea kaela.

TORONTO (NL) — Kanada eesti skautlike noorte suurlaager toimub tuleval suvel 23. juulist kuni 31. juulini. Nimeks on "Rajuvalla" ja seda juhib skm. Leo Puurits.

Laager toimub Eesti Vabariigi konsuli J. Markuse patronaadi all. Abijuhtideks on galdlaagri juht Hilja Kuutma ja skautlaagri juht skm. Ervin Aleve. Laagri asupaigaks on Ketkajärve piirkond, kus töötalgud on ammu juba käigus.

NOORTELEHT

Tuulemaa juubelilt. Ülal annab ülle lipkonna juhile Ingrid Mustale (vasakul) küllaliisraamatu — gaider Hint on endine Tuulemaa juht ka ise. All moment piduliku koondusest avamisel. Lipuvalves seisavad Merike Ester, Tiiu Valdes (lipuhoidja), laua taga seisavad Mearja Joost, lipkonna juht Ingrid Must ja Ene Kiherpuu (NL-foto Tippo)

"Loodame raskustest üle saada"

NL jutuajamine uue malevajuhiga

Hiljuti peetud noorteparlamendil Göteborgis valiti uueks Eesti Skautlike Noorte Maleva juhiks Richard "Rikk" Norvell, kes sõidu meile jutuajamise nii preegusse ahukarra kohta malevas kui ka selle kohta, mida on vaja teha, et eesti skautlik noortetöö võiks Rootsis jätkuda edaspidigi. Malevajuht konstateeris, et ühtki olukorda ei saa parandada, kui seda svameelselt ja paljastata. Et raskused meie praeguses skautlikus noortetöös on küllaltki suured, on asjaolu, millest ei saa mööda vaadata ega ka ära eitada. Seda ei saavuta aga ülts või kaks noortejuhti, vaid selleks on vaja kogu meie ühiskonna abi ja toetust.

Noortetöös on märgata samu raskusi kui kogu meie rahvusgrupi hulgas: eestiaskonna osavõtt mitmesugustest üritustest väheneb ühe enam ja on märgata üsnagi suurt ühiskondlikku tõmmu. Taheksin tsegi öelda, et olukord meie noorte hulgas on päris kritiline, ja kui tahame, et meil leiduks ka edaspidi noorteorganisatsioone, peame juba lähemas tulevikus ette võtma abinõusid, et elustada ja isegi teatud suhtes lõnbar eestiaseerida kogu meie noortetöösd. Liikmete arv väheneb meie organisatsioonides aastast aastasse.

See on ka arusaadav, kuna noored on sündinud siin Rootsis ja nende mõnigu- ja keoliikuslusteks on peamiselt rootsi noored. Pole siis ka ime, et nad jäävad remude eesti ühiskonnast. Keeteskiused muutuvad märgatavamaks aastast aastasse.

Sellest on ka vähe, kui kodune kasvatus on eestipärane, kui sealjuures noorel puudub kontakt eesti noortega. Sest noore eesti pinuga kihlatud, millest ta midagi enne ei teadnud, kui talle õnnesoove igast kandist hakkas tulema. Soovisin ka omalt poolt siis Piretile õnne, kuid tema vastus mulle oli hoopis midagi muud...

Juku

P.S. Kõikide tüdrukute rõõmuks olen ma ikka veel vaba!

Kanadas suurlaager 1966

Torontos sidus Kanada peakorteri esindaja Osbourne skautluse "ülikooli" Gilwelli lõpetamise tunnused skm. K. Noveki kaela (vasakul). Pikaaegse tõenistuse tänumärgi asetas Osbourne veel skm. Enn Küläspea kaela.

TORONTO (NL) — Kanada eesti skautlike noorte suurlaager toimub tuleval suvel 23. juulist kuni 31. juulini. Nimeks on "Rajuvalla" ja seda juhib skm. Leo Puurits.

Laager toimub Eesti Vabariigi konsuli J. Markuse patronaadi all. Abijuhtideks on galdlaagri juht Hilja Kuutma ja skautlaagri juht skm. Ervin Aleve. Laagri asupaigaks on Ketkajärve piirkond, kus töötalgud on ammu juba käigus.

Lasteaed eestlasile

Noortelehe eelmise numbri juhtkirjas "Maast madalast" puudutasime lasteaia küsimust ja lõime mõte, kuidas saaks kõcebetele lastele on loodud oma lasteaed, ühtlasi lisades, et meil ei ole andmeid, kes selle lasteaia korraldaja on. Üks juhtkirjaga lugejaid teatas meile nüüd, et lasteaed on proua Gertrud Gohsi ettevõte, kes on pärit Eestist ja valdab ka eesti keelt. Selleõitsu leidub tema lasteaias ka eesti lapsi, kellega ta kõneleb eesti keelt. Lisaks eesti lastele on seal saksa ja rootsi lapsi.

Lapsevanemate seletuse kohaselt on Gertrud Gohsi lasteaed võrratult hea ettevõte: lisaks selele, et daam emaks liiel määral pühendab lastele, pakkudes neile kõike seda, mis muidilasi huvitab, on eesti ja saksa lastel ka lasteaias võimalik mängida oma emakeeles. Vanuse alammäär lasteaias on 4 aastat ja nagu kuuleme, leidub praegugi veel 3—4 vaba kohta just eesti lastele. Gertrud Gohsi aadress on Floragatan 6, Stockholm.

Noortelehe juhtkirjale reageeris veel koolimees Karl Hintzer Lübeckist, kes meenutab, et ta omal ajal Eesti Ühiskond Sakasmaal kooliõpilanena esimehena korraldas lasteaednike kursuse, kus lasteaednike vajalik materjal hiljem viidi ja koguti. Lübeckis töötas lasteaed, millise juht, oli saamud vastava ettevalmistuse ja kelle mõlu järele kirjutati üles 35 ring- ja laulumängu nooltega ja sõnadega. Hr. Hintzer oleks nõus seda materjali kusutamiseks andma.

Kaks aastakümmet Tuulemaa lipkonda

Üks eelmisel gaidlipkondi Rootsis — Tuulemaa — tähistas möödunud laupäeval oma kahekümnendat tegevusaastat pidulikku lipkonna koondusega. Stockholmis, Folkungagatani koondusruumidese oli kogunenud arvukalt Tuulemaa lipkonna praegusi ja ja varasemi liikmeid, nende hulgas küllalistena endised lipkonna juhid Maret Paljak ja Astrid Mälder, Maleva juhatuse, naaberlipkondade Kalevi, Karu, Tartu ja Tallinna lipkondade esindajad.

"Tuli valgustab, tuli soojendab", nende sõnadega lõitsid vanemgaidlid ametisõsta Joost ja Ene Kiherpuu kaks küünalt koondusse algul. Sooviga, et koosolijate vahel valitseks valgus ja soojus, kuulutas lipkonna juht Ingrid Must pidulikku koonduse avatuks. Veel kolmanda küünla süütas Tuulemaa rajurite juht Helvi Klement. Eesti Gaidide Peavõõnema Eleonore Hünerson milestusaks, kelle sünnist 26. septembril möödus 75 aastat, kirjeldades südamlike sõnadega tema panust Eesti gaidluse rajajana, eduvõitjana ja Eesti Gaidide Peavõõnemana. Koosolijad austasid gaider Hünersoni mälestust valkse leinaseisakuga ja Eesti gaidide hümni laulmisega.

Hellakesed Trilinu Lähker ja Ingela Kandre esitasid luuletuse "Kannis Eesti", Endine Tuulemaa lipkonna juht, gaider Virge Hint jutustas oma muljeid ja mälestusi lipkonna algaastatest. Lipkonna tegevuse algusse kohta ei ole sõilmud eeseesid jälji ning mälestusi gustest allikatest pärinevatel andmetel on nimetatud kolme eri kuupäeva. Virge Hint hajutas aga need kahtlused, kuna on olemas andmeid, et esimene lipkonnalaager peeti mais 1945 ja seega on Tuulemaa lipkonna sünnipäevana neidiiav vaid 29. märts 1945.

Pärast rajurite pooli esitatud rahuvusvahelist gaidide hümni tervitasid ja õnnitlesid Tuulemaa lipkondi. Maleva juhataja Richard Norvell, lipkondade esindajad Harald Sepp — Karu, Virgo Kimber ja Vello Valgur — Kalev, Heli Gering — Tartu, Göteborgi Tallinna lipkonna pooli tervitas Heino Pahtmann.

Richard Norvell, kes on tähtsusi 1967 a. toimuva lennuretke "Lend Läände" toimkonna juhiks, informeeris lühidalt tehtud ettevõõdest ning õõnetas gaidi hõnnrõõmest ja USA — Lakewoodi — suurlaagrist osavõõtuks registreerima 1. detsembriks. Maleva juhina kutsus ta ütles gaide osavõõma Gaidide Maleva laagrist Metsakoolus 1966 a. hilissuvel.

Skaudisõõbra õõnerahade levitraises 1965 a. tuli Tuulemaa lipkond esikohale Malevas. Selle puhse est sinna Tuulemaa lipkonna eeskindle. Maleva juht Harald Sepp ja andis ülle rõõndauhinna — vaskkatla.

Meelcolukas ja hästiõõnestunud pidulik lipkonna koondus lõppes lipkonna juhi lõppsõna ja Eesti hümniga.

Raimo märkmik:

KASSILOOD

Meie perekonnas on ka kass. Ta nimi on Intsu. Puutun lõunaga muidugi kokku igapäev ja igaõhtu gustes asjades, aga oma märkmikku olen kirjutanud ainult kaheksast tähtsamast kokkupututmisest temaga.

Ühel päeval läks mamma rõdule, vaatas natukene siin-seal ringi ja korraga, kui ta ile rõdu äärde alla vaatas, nägi ta seal all Intsut milletagi tegelemas. Ja ta torbaski kohe rõdult tuppa, jõudis veel üteldagi, et Intsul on vist lind suus, ja tormas siis saja-meetrikiirusega treptsi alla. Kui mamma varsti jälle üles tuli, oli tal Intsu kaenlas ja Intsul endal võitke rasvatihane suus. Saime ühisel jõul linnu kaasi hammaste vahelt kätte, tegime ühe karbi tegma Jaoks korda, panime sellesse vetassi ja leivapuru ja hakkasime lindu kosutama. Kosutasime teisi nõnu ja venna toas tükk aega. Kõigepealt me kolmeastane vend pidas ust kõrvasti kinni. Isaski pärast muidugi.

Mõne aja pärast proovisime, kas rasvatihane lennata ka veel jaksab. Laksime ta toas lendu, ja vaatame akna ka sealt ta kõrvu kõi jälle vähja. Istus veel tükk aega ühe kuuse otsas ja lauliski seal rõõmsasti nagu meile tänuks.

Teine lugu oli nii: ma läksin poodi, et Intsule silku osta. Silgud olid mingis pakendis, neid võisin ju ise valida, võtsin need kaasa, maksin kassas 2.50 ja läksin koju. Kuna sel päeval olid mamma ja papa kodust välja läinud, siis panin ise silgud keema, sest tõorest silku Intsu ei söö. Tegin tipsetl nii nagu mammgi: viisa keedetud silgud rõõnle jahtuma ja hiljem panin ühe prisikema Intsu jaoks tassi peale. Intsu maitses natukene ja nagu hiljem selgus, tegi ta seda tõlesti rõõmulast pesast. Sest kui mamma koju tuli, tekkis meil väike juttuajamine:

— Mida sa Intsu kaladega teinud oled?

— Keetsin ära!

— Kass neid ei söö, aga jõõb kui hull.

Ja siis natukese mõõlemise järele küsis mamma uuesti:

— Ostsid sa soolasiku?

— Jah!

— Oi sa rumal, Ja viskeld ei olnud?

— Ma ei tea. Pakti peal seisis, et neid peab küllmas hõõdma, nõuud midagi.

Ega mina ei muuud enam muud pidagi üteldagi. Ja ma kardan, et ega mina vist kunagi toiduõsstmist selgeks ei õpi. Vaene kass, Intsu! Et just tema pidi soolasiku ära keetma ja mõõdu sõõb jäätist, hanemaksapasteeti ja réstitud kana. Kuigi ma usun, et sääraseid asju hakkas ta sõõma kätmaksaniks ainult sest, et me tal rasvatihase suus ära võtsime.

Aastakoosolek USA-s

1967 suurlaagri tähe all

NEW YORK (VES) — Baltimores toimus Ühendriikide eesti skautlike noorte aastakoosolek, kuhu tuli noori üle suure maa. Muidugi on eelolev aasta pühendatud 1967 aasta suurlaagri eelõõdele, kuhu ka Rootsi eesti noored on kutsutud ja tulevad. Kõigepealt lähevad kõiku ühistsõõd langriplatsil — gaidide ja skautlmalevad ja kõiksugu vastava fondi ja juba sel aastal hakkavad kerkima peamaja mõõrid ning ujumisbasseingi saab ehitud.

Esimesed talgulised on juba nädalalõõppudel käinud allaagrite jaoks platse võsast puhastamas. Skm. Gaston Randvee refereeris nendest kohustustest, mida suurlaager maalevatele toob, laagri struktuuri tutvustas skm. Ilmar Pleer ja noorengaider dr. L. Suisi puudutas kasvatuspõõlemeelt USA ühiskonnas, rõõtudes, et vanemad ja skautlus peavad tõõtsma käsikäes.

Seekord andsid aastakoosolekud ka ammuodatud 1967. a. suurlaagri juhi, kelleks osutus praegune ja ka tulevane maleva juht skm. Linolt Mälles. Sk. maleva staapi valiti E. Reinpõld, R. Kaselaan, H. Tarmo, H. Taremäe, J. Pärdijaak, J. Kork, L. Roometa ja I. T. Pleer, laagrivõõjaku komitesse E. Kilm, J. Relo ja I. Pleer. Skautide Liidu Esinduskogusse E. Kilm, A. Mõller, I. Pleer ja R. Kaselaan. Skautnõusterite Kogu juhatusse A. Mõller ja Ilmar Pleer. F. Pokk, V. Sirgo ja E. Roosnare.

Galdide Keskuse (malev) juhatusse valiti: juht gdr. Marta Luik, abi ngdr. Ella Kärner ja liikmed: Marta Lannus, Ly Susi, Eop Vinkman, Ly Pajust, Mati Vahar, Sinja Hantsoo, Juta Kõiv ja Kersti Misunas.

Algkooli jõulupuu 12. dets.

Stockholmi Eesti Algkooli jõulupõõu toimub pühapäeval, 12. detsembril Bohusgatani koolimaja saalis, kus laste laulumõõtmeõõmete ja deklamatsioonide kõõrvu esitutakse kahevaatuslane mõõnsaõõgu "Jõõlupõõu Trollikas", mille Elsa Beskowi lastenõõdenõõ järele on eesti koolõõva jaoks seadnud Lembit Rõõmer. Muidugi tulevb algkooli peale ka jõõlupuu. Lastenõõdenõõ proovid on käõnud juba mõõn nädalat, kus lõõb kaasa terve hulk pikapikke, trolle, oravapõõse ja muid mõõnasõõtulist tegelast. Tõõks esineb õõgenaõõ paarkümmend õõplast ja nelle õõsas Stockholmi Eesti Tõõtri kooselõõsat Heljo Mängel-Sõõdsõõk, Sigfrid Leer, Ilmar Valm ja Roman Väli. Lavastaja Lembit Rõõmer, ansa abistab Leini Mälk, dekoratsioon Roman Väli (kaks erinevat pilti), kuna õõtsud seab Ilmar Krepp. Kostüümide valmistamisel on nõõandjaks Julie Rosenstrauch.

ILMUNUD

TULEHOIDJA nr 8 on pühendatud Mardi- ja Kadripäevale. Kirjandõõstluse tagajärjed, paljusõõnõõ kõõnõõ kõõrvu, joonistamisõõstlus, Ellen Kõõl-Andresen illustreeritud lastejutt "Monika", lõõbus jõõkeklõõg, mõõstatused, fõõtetõõ, noorte elu, õõvõõdet, informatsioon, "meie nurk" jne. jne.

MEIE MATS nr 11 annab sõõsuka pildi "karude" elust ja ettevõõmistest, samuti maleva informatsioon, Lauri Lähde registreerimisleht jne. Priske kaust, toimetus on telnud tõõlit tõõd.

NOORTELEHT on Eesti Päevalehe noorte väljaanne. Ilmub kaks korda kuus, üle nädala esmaspäevitl. Kaastöö on teretulnud noortelt ja kõikidest noorte üritustest. Kaastööaadress: Noortelehtt, Box 16320, Stockholm 16.

Onnestunud võistlus

NEW YORK (NL) — Eesti noorsootöö toimkond korraldas noorte kirjanduslikku võistluse.

Töid on saabunud kõige enam Kanadast, Rootsist ja Ühendriikidest. Ka Austraallast ja Saksamaalt on noored kirju saadnud. Arvult on kirjanduslõõgu 2 korda enam eelm. aastate võistlustest. Materjalid on üle antud ühiirli eelmehele Karl Koljole.

Üks eelmesi gaidlipkondi Rootsis — Tuulemaa — tähistas möödunud laupäeval oma kahekümnendat tegevusaastat pidulikku lipkonna koondusega. Stockholmis, Folkungagatani koondusruumidese oli kogunenud arvukalt Tuulemaa lipkonna praegusi ja ja varasemi liikmeid, nende hulgas küllalistena endised lipkonna juhid Maret Paljak ja Astrid Mälder, Maleva juhatuse, naaberlipkondade Kalevi, Karu, Tartu ja Tallinna lipkondade esindajad.

"Tuli valgustab, tuli soojendab", nende sõnadega lõitsid vanemgaidlid ametisõsta Joost ja Ene Kiherpuu kaks küünalt koondusse algul. Sooviga, et koosolijate vahel valitseks valgus ja soojus, kuulutas lipkonna juht Ingrid Must pidulikku koonduse avatuks. Veel kolmanda küünla süütas Tuulemaa rajurite juht Helvi Klement. Eesti Gaidide Peavõõnema Eleonore Hünerson milestusaks, kelle sünnist 26. septembril möödus 75 aastat, kirjeldades südamlike sõnadega tema panust Eesti gaiduse rajajana, eduvõitjana ja Eesti Gaidide Peavõõnemana. Koosolijad austasid gaider Hünersoni mälestust valkse leinaseisakuga ja Eesti gaidide hümni laulmisega.

Hellakesed Trilinu Lähker ja Ingela Kandre esitasid luuletuse "Kannis Eesti". Endine Tuulemaa lipkonna juht, gaider Virge Hint jutustas oma muljeid ja mälestusi lipkonna algaastatest. Lipkonna tegevuse algusse kohta ei ole sõilmud eeseesid jälji ning mälestusi gustest allikatest pärinevatel andmetel on nimetatud kolme eri kuupäeva. Virge Hint hajutas aga need kahtlused, kuna on olemas andmeid, et esimene lipkonnalaager peeti mais 1945 ja seega on Tuulemaa lipkonna sünnipäevana neidiiav vaid 29. märts 1945.

Pärast rajurite pooli esitatud rahuvusvahelist gaidide hümni tervitasid ja õnnitlesid Tuulemaa lipkondi. Maleva juhataja Richard Norvell, lipkondade esindajad Harald Sepp — Karu, Virgo Kimber ja Vello Valgur — Kalev, Heli Gering — Tartu, Göteborgi Tallinna lipkonna pooli tervitas Heino Pahtmann.

Richard Norvell, kes on tähtsusi 1967 a. toimuva lennuretke "Lend Läände" toimkonna juhiks, informeeris lühidalt tehtud ettevõõdest ning õõnetas gaidi hõnnrõõmest ja USA — Lakewoodi — suurlaagrist osavõõtuks registreerima 1. detsembriks. Maleva juhina kutsus ta ütles gaide osavõõma Gaidide Maleva laagrist Metsakoolus 1966 a. hilissuvel.

Skaudisõõbra õõnerahade levitraises 1965 a. tuli Tuulemaa lipkond esikohale Malevas. Selle puhse est sinna Tuulemaa lipkonna õõnesõõ. Maleva juht Harald Sepp ja andis ülle rõõndauhinna — vaskkatla.

Meelcolukas ja hästiõõnestunud pidulik lipkonna koondus lõppes lipkonna juhi lõppsõna ja Eesti hümniga.